

ZVEZA
POTROŠNIKOV
SLOVENIJE

ZPS test

9/2024

cena 7,25 €

PRAKTIČEN VODNIK

**Za finančno
stabilnost &
varno prihodnost**

NAZAJ V ŠOLO

**Katere naprave
potrebujejo otroci?**

Testirali smo

MERILNIKE KRVNEGA TLAKA
PELETE & DRVA
SESALNIKE

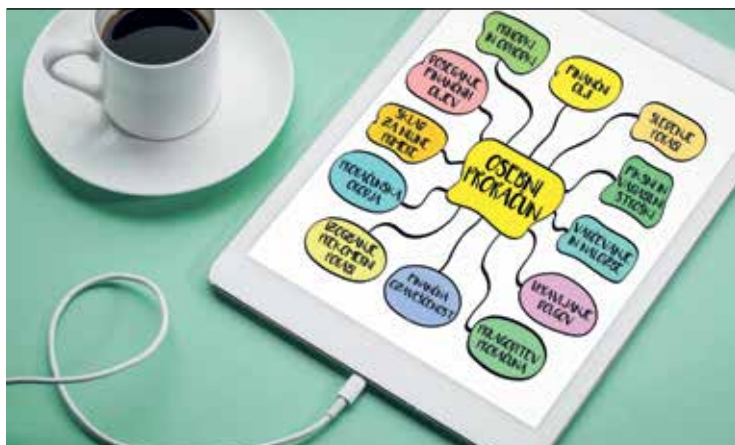
Prehrana

TEST TOFUJA
O SOJI IN SOJINIH OMAKAH
SADJE IN ZELENJAVA NA OTROKOVEM KROŽNIKU

živeti pametno
za trajnosten, preudaren in kakovosten življenjski slog

9 772386 078201

IZPOSTAVLJENO

Aktualno

10 Sadje in zelenjava

Nepogrešljiva v uravnoteženi prehrani

Trajnost

25 Kratko življenje plastenke, večno življenje plastike

REVIJA ZVEZE POTROŠNIKOV SLOVENIJE

USTANOVITELJ

Zveza potrošnikov Slovenije – društvo

IZDAJATELJ

Mednarodni inštitut za potrošniške raziskave

GLAVNA IN ODGOVORNA UREDNICA

Breda Kutin

IZVRŠNA UREDNICA

Goga Gordana Sredojevič

UREDNIŠTVO

Metod Babnik, Jasmina Bevc Bahar, Anja Bolha, Živa Drol Novak, Peter Klemencič, Petra Lovišček, Urša Menard, Alina Meško, Boštjan Okorn, Marjana Peterman, Tanja Piškur, Barbara Primc, Meta Stegenšek, Urša Šmid Božičević.

FOTO

Shutterstock.com, arhiv uredništva

OBLIKOVANJE/GRAFIČNA PRIPRAVA

Ajda Žagar, s. p.

TISK

TISKARNA JANUŠ, d. o. o.

NAKLADA

6000 izvodov

DISTRIBUCIJA

POŠTA SLOVENIJE

IZID PRVE ŠTEVILKE

marec 1991

NASLOV UREDNIŠTVA IN NAROČNIŠKI ODDELEK

ZPStest

Tržaška cesta 2

1000 Ljubljana

◀ 06 Tema meseca

Osebni proračun Ključ do finančne stabilnosti in varne prihodnosti

Želite prevzeti nadzor nad svojimi financami in doseči svoje finančne cilje? Ob vseh marketinških akcijah, stalnih »popustih« in vsak dan novih stvari, ki jih moramo »nujno imeti«, se pogosto zgodi, da nam finance uidejo z vajeti. Naš preprost petstopenjski vodnik za ustvarjanje proračuna vam bo pomagal prav pri tem. S praktičnimi nasveti boste lahko bolje upravljali svoj denar, zmanjšali finančni stres in si zagotovili stabilno prihodnost.

Iz naših testov

04 Izdelki z ZPS testov

Kaj potrebuje domači kuharski mojster?

ZPStest

22 Test aparatov za merjenje krvnega tlaka

Natančnost pri merjenju je nujna

26 Test bukovih drv

Suha polena in pravilno kurjenje za čistejši zrak

29 Test lesnih peletov

Plastični delci v večini vzorcev

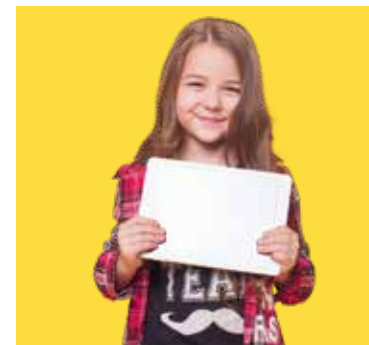
32 Test talnih žičnih in pokončnih baterijskih sesalnikov

Baterijski so že prehiteli talne

Otrok in družina

20 Nazaj v šolo

Ali otroci potrebujejo tehnološke naprave?

Osebne finance

36 Alternativa domačemu sefu

Potrebujete sef? Lahko ga najamete pri banki

e-pošta uredništvo: urednistvo@zps.si

e-pošta naročnine: narocnine@zps.si

telefon naročnine: (01) 474 06 00

vsak delavnik med 9. in 11. uro

www.zps.si

ISSN 2386 - 0782

TRR: 02010-0016585996

Na podlagi Zakona o DDV-1, Ur. list 72/2019, sodi revija med proizvode, za katere se DDV obračunava po stopnji 5 %.

Revijo sofinancira Mestna občina Ljubljana.

© Vse pravice pridržane. Reproduciranje, shranjevanje ali prepisovanje katerega koli dela revije je dovoljeno le s pisnim soglasjem uredništva.

Ni vseeno, če ne veste, za kaj namenite svojo plačo

Ali se kdaj znajdete v situaciji, ko se sprašujete, kam je šel ves vaš denar? Niste edini. Mnogi potrošniki se ob stalnem bombardiranju z različnimi oglasnimi sporočili, vedno novimi izdelki in zapletenimi finančnimi produkti soočajo s težavami pri upravljanju osebnih financ, kar pogosto vodi v finančni stres in negotovost.

Vsak dan se odločamo, kako in koliko denarja potrošiti, kje odpreti bančni račun, katero hipoteko izbrati, kam vložiti denar in kako varčevati za upokožitev. Obvladovanje osebnih financ, še zlasti v dobi številnih in zahtevnih finančnih produktov, pomaga pri teh odločitvah, ki bi morale biti prilagojene finančnemu stanju in potrebam vsakega posameznika, ter pomaga pri načrtovanju finančno varne prihodnosti.

Čerprav je zadnja raziskava Eurobarometra o finančni pismenosti Evropejcev pokazala, da je Slovenija v tem pogledu nadpovprečna (kar 27 odstotkov Slovencev je namreč visoko finančno pismenih), to še vedno pomeni, da velika večina Slovencev vse te odločitve sprejema le z omejenim znanjem o upravljanju svojih financ in razumevanju finančnih produktov. Seveda se to znanje ne more primerjati z znanjem in informacijami, ki jih imajo na voljo ponudniki finančnih storitev in marketinški guruji, ki nas vsak dan prepričujejo, da spet potrebujemo nekaj novega. Obenem v šolskih programih še vedno ni sledu o osnovnih konceptih upravljanja osebnih financ, vseživljenjsko učenje o tej tematiki pa je prepuščeno nereguliranemu trgu in bančnim svetovalcem, ki so na koncu vendarle prodajalci s svojimi normami in provizijami v ozadju.

Na Zvezi potrošnikov Slovenije se zavedamo razlike v znanju in informiranosti potrošnikov v primerjavi s ponudniki, ki jim prodajajo različne storitve in produkte. Zavedamo se tudi manka v izobraževanju in ozaveščanju na področju osebnih financ. Naše poslanstvo je, da opolnomočimo potrošnike za uspešno upravljanje denarja in samozavestno poslovanje s finančnimi institucijami. Kakovostne, na razumljiv način predstavljene in nepristranske (izobraževalne) vsebine ter praktični nasveti so zato stalnica med vsebinami, ki jih pripravljamo za vas. Nadzora nad financami brez ustreznega znanja in samodiscipline žal ni mogoče doseči – ne glede na to, koliko sredstev imate na voljo. Tako naj vam ne bo škoda časa za prebiranje vsebin, ki jih pripravljamo za vas.

Bliža se oktober, mesec varčevanja, zato je pravi trenutek, da se posvetite svojim financam in naredite korak k dolgoročni stabilnosti. Tokrat posebej naslavljamo eno izmed ključnih tem osebnih financ: osebni proračun. Naš preprost petstopenjski vodnik, ki ga najdete v tokratni reviji, vam bo pomagal vzpostaviti učinkovit proračun, s katerim boste lahko bolje spremljali prihodke in izdatke. Proračun je temeljno orodje za doseganje finančne stabilnosti in izpolnjevanje vaših ciljev, pa naj gre za varčevanje, odplačevanje dolgov ali pripravo na upokožitev. Obenem smo za vas pripravili preprosto predlogo, s katero lahko vse, kar smo zapisali, preizkusite tudi sami, na vašem konkretnem primeru.

Tanja Piškur,
vodja finančnih storitev

ZPS

že več kot *30 let*

na strani potrošnikov

strokoven ■ nepristranski ■ brez oglasov

Svetovanje za člane ZPS

PRAVNO SVETOVANJE
pon.-pet. 13.00–15.00
T: (01) 432 00 89

**KAKOVOST IN VARNOST
GOSPODINJSKIH APARATOV
IN IZDELKOV ZA DOM**
četrtek 10.00–12.00
T: (01) 474 06 10

SVETOVANJE O PRAVICAH PACIENTOV ZA OBČANE MO LJUBLJANA
pon.-pet. 9.00–14.00
T: (01) 474 06 10 E: zps@zps.si

Svetovanje za nečlane

POKLIČITE ZPS NASVET
090 50 90

Za neodvisen nasvet, kako razrešiti potrošniško težavo, lahko pokličete vsak torek in petek med 9. in 11. uro. Cena klica iz omrežja T-2 je 2,00 EUR/min. Cena iz drugih omrežij določi vaš operater. Več informacij in splošne pogoje najdete na www.zps.si.

Odkrito o soji

BESEDILO URŠA MENARD

IZOFLAVONI: ugodni učinki na zdravje, ki razdvajajo

Soja vsebuje izoflavone*, snovi z antioksidativnim učinkom, ki ugodno vplivajo na zdravje. Lahko pa se vežejo na estrogenske receptorje in posnemajo njihovo delovanje, kar poraja vprašanje: ali izoflavoni zmanjšujejo »moškost«?

Raziskave kažejo, da je skrb odveč, saj uživanje soje ne vpliva na raven testosterona (»moški« hormon) in estrogena (»ženski« hormon) ter na kakovost semenčic. Obstajajo osamljeni primeri, ko je nerazumno velik vnos soje negativno vplival na zdravje moških, a gre za vnos kilograma in pol tofuja vsak dan ali več kot tri litre sojinega

napitka vsak dan, več mesecev. Po drugi strani lahko redno uživanje soje (izoflavonov) ugodno učinkuje na zmanjšanje nekaterih simptomov menopavze, predvsem vročinske oblike. Seveda se o tem pogovorite s svojim zdravnikom.

Ne glede na spol pa lahko rečemo, da imajo soja in nekateri izdelki iz soje (npr. tofu, tempeh) ugoden prehranski profil, saj so vir beljakovin, imajo ugodno maščobnokislinsko sestavo, vsebujejo pa tudi nekaj prehranske vlaknine ter različne vitamine in minerale. S temi lastnostmi lahko soja le popestri uravnoteženo prehrano moških in žensk.

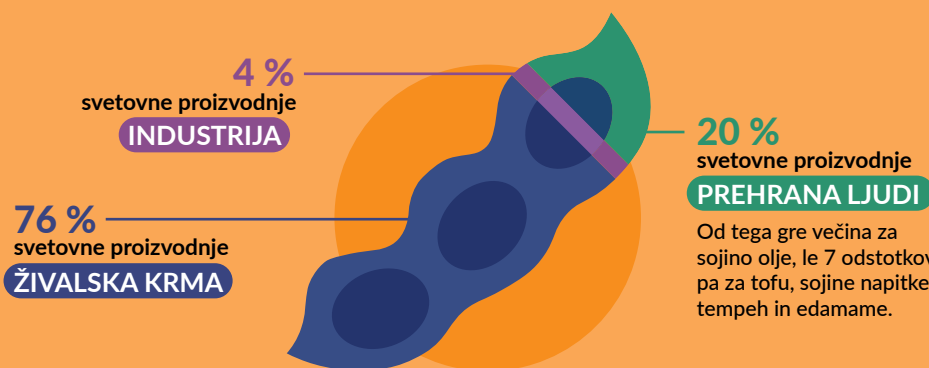

JE SOJA RES TRAJNOSTNA?

Soja ima majhen okoljski odtis – tofu odda le tri odstotke izpustov toplogrednih plinov, porabi deset odstotkov vode in en odstotek zemlje v primerjavi z enako količino govedine. Pogosta napačna predstava je, da so živila na osnovi soje glavni krivec za krčenje gozdov in zato netrajnostna. V Braziliji, ki ima tretjinski delež v svetovni proizvodnji

soje, se je raba zemljišč od leta 1980 potrojila, vendar se je problem nekoliko zmanjšal, saj so trgovci s sojo sprejeli sporazume za zmanjšanje krčenja gozdov. Dejstvo pa je, da je pomembnejši vzrok za krčenje gozdov širitev pašnikov za govedorejo in ne proizvodnja soje. Poleg tega se večina soje uporablja za krmo živali in ne za prehrano ljudi. Za okolje lahko torej bolje poskrbimo tako, da zmanjšamo vnos živil živalskega izvora in kupujemo sojo, proizvedeno v Evropski uniji.

KAM GRE SVETOVNA PROIZVODNJA SOJE?

(Vir: EUFIC)

Je vsa soja gensko spremenjena?

V Evropski uniji je gojenje gensko spremenjene soje prepovedano. V Sloveniji in EU mora biti soja ali živilo, ki vsebuje več kot 0,9 odstotka gensko spremenjene soje, označeno kot »gensko spremenjeno« ali »proizvedeno iz gensko spremenjenega organizma (soje)«. Pri tem mora biti prisotnost GSO naključna in tehnično neizogibna, kar mora proizvajalec tudi dokazati.

Če imate zadržke glede GSO, uživajte ekološko sojo in ekološke izdelke iz soje (v ekološkem kmetijstvu je uporaba GSO popolnoma prepovedana) ali pa sojo in izdelke iz nje evropskega porekla, saj v EU ni dovoljeno gojenje gensko spremenjene soje. ■

*Izoflavoni so predvsem v stročnicah (leča, čičerika ...), pri čemer je soja najbogatejši vir.

Računalniki, tablice in celo pametni telefoni lahko pomagajo v procesu izobraževanja. Pred tem si ne moremo (več) zatiskati oči, obenem pa ne smemo zanemariti težav zaradi pretirane uporabe.

Vsako leto se soočamo z enakimi težavami (in skrbmi). Ko se odprejo šolska vrata, se razmeroma hitro pojavijo otrokove želje po novem računalniku in najmanj še telefonu. Kot še na marsikaterem drugem področju smo starši razdvojeni. Eni trdijo, da otrok ne potrebuje nobene naprave, drugi menijo, da so te v sodobnem izobraževalnem procesu nujne. Resnica je nekje vmes. Pretirana raba naprav lahko povzroči nesnovno

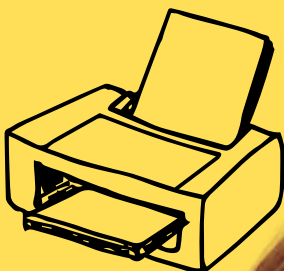
zasvojenost, česar si nihče pri zdravi pameti ne želi, a obenem nima smisla zanikati njihovega pomena v sodobnem življenju. Čemu bi torej otroku prepovedali uporabo nečesa, kar bo pozneje postalo pomembno orodje v njegovem življenju? Bolje je, da ga naučimo varne in pravilne uporabe.

Tiskalniki so večni

Za tiskalnice nekateri menijo, da so preteklost. Žal ni tako preprosto. Kljub digitalizaciji in brezpapirnemu poslovanju so pogosto še vedno potrebni. Ne samo za tiskanje kopij zdravniških izvidov, ki jih iz nerazumljivega razloga še vedno tiskajo, ampak tudi za izpisovanje besedil in slik, potrebnih v učnem procesu. Čeprav otroci vse več učnih plakatov in seminarских nalog oblikujejo na računalnikih, pretežno v orodju za izdelavo predstavitev PowerPoint. Zakaj ne vseh? Ker je oblikovanje fizičnih izdelkov del učenja, ki ga iz več razlogov nima smisla popolnoma digitalizirati. To so razlogi, zakaj so domači tiskalniki še vedno potrebni. Posebej v primerih, ko otrokovih izpisov ne morete natisniti na službenem.

Tiskalniki se še vedno razlikujejo v tehnologiji tiskanja, ki je lahko laserska ali brizgalna. O podrobnostih nima smisla izgubljati besed, prav tako ne o prednostih ene in druge, kajti ni več nujno, da so laserski tiskalniki dražji od brizgalnih ali da je kakovost barvnega izpisa brizgalnih boljša. Tehnologiji sta dozoreli, tako da so razlike v cenah rezultat drugih stvari: vsestranskosti povezovanja, hitrosti izpisa, robustnosti izdelave, zahtevnosti rabe zaradi vgrajenega zaslona in morda še česa. Pri nakupu upoštevajte še nekaj nasvetov.

- Predlagamo nakup brizgalnega tiskalnika, ker so manjši in cenejši.
- Odločite se za večopravilno napravo, saj funkcija kopiranja postaja najbolj uporabna.
- Tiskalnik naj ima sposobnost povezave v brezžično omrežje Wi-Fi.
- Pomembno je tudi, da je mogoče tiskanje z mobilnih naprav.
- Poleg brizgalnega tiskalnika imejte vedno komplet dodatnih črnilnikov.
- Če veliko tiskate, razmislite o mesečni naročnini za črnilnike in tonerje (potrošni material vam pošljejo, preden porabite obstoječega).

KRATKO ŽIVLJENJE PLASTENKE, VEČNO ŽIVLJENJE PLASTIKE

BESEDILO BOŠTJAN OKORN

Po podatkih Združenja industrije pijač je skoraj 60 odstotkov vseh pijač v Sloveniji pakiranih v plastiko. Plastenke za enkratno uporabo so v zadnjih tridesetih letih preplavile trg, hkrati pa so postale največji vir smetenja. V nadaljevanju vam predstavljamo, kako poteka življenjski cikel plastenk in v katerem delu je najbolj kritičen.

1. IZVOR IZ NAFTE

Velika večina plastenk je izdelana iz polietilen tereftalata, bolj znanega pod kratico PET. Proizvajajo ga iz lahkih frakcij ogljikovodikov v nafti, in sicer kot smolo, ki jo z uporabo različnih dodatkov oblikujejo v pelete. Za izdelavo ene same plastenke porabijo okrog četrta litra nafte.

Kritično – Prizadevamo si za zmanjšanje porabe nafte, a jo z nakupovanjem plastenk pravzaprav spodbujamo. Ne glede na to, da se bo v prihodnje povečeval delež reciklirane plastike (najmanj 25 odstotkov v letu 2025 in najmanj 30 odstotkov v letu 2030), bo plastenkam vedno treba dodajati osnovni material, izdelan iz nafte. Izdelava surovine za plastenko med vsemi fazami najbolj vpliva na okoljski odtis.

6. RECIKLAŽA

Edina prava reciklaža plastenk je priprava reciklata za nove plastenke. V ta namen morajo biti čim bolj čiste, odstraniti je treba zamaške in etikete. Kakršna koli druga uporaba recikliranih plastenk (denimo za tkanine sedežev, predpražnike in druge plastične izdelke) pomeni degradacijo materiala in povečevanje luknje v reciklažnem krogu.

Kritično – Manj kot je reciklata, namenjenega plastenkam, več nafte potrebujemo za izdelavo novih plastenk. Na količino porabljenih plastenk lahko potrošniki vplivamo z izbiro pijače v embalaži za večkratno uporabo. Če že moramo kupiti plastenko, pa jo po uporabi vedno pravilno odvržemo v ustrezen zabojnik.

2. OBLIKOVANJE V KALUPIH

Plastenka dobi predobliko, ko pelete stopijo pod visokim tlakom in visoko temperaturo. Do polnilnice pijače jo dostavijo v obliki ampul oziroma epruvet, ki jih tik pred polnjenjem segrejejo, vpihnemo zrak in na kalupu oblikujejo v plastenko. Prazne plastenke torej ne zasedajo veliko prostora med transportom do polnilnice.

Kritično – Do faze polnjenja se za izdelavo plastenke porabi tudi do 17 litrov vode.

3. POLNJENJE IN DOBAVA V TRGOVINE

Tako pripravljeno plastenko napolnijo s pijačo, zaprejo s pokrovčkom, ki je večinoma izdelan iz polietilena visoke gostote (HDPE), in opremijo z etiketo, ki je lahko polietilenska, propilenska (PP) ali papirna. Pred transportom plastenke združijo in ovijejo s folijo, enako zaščitijo celotno paletoplastenk.

Kritično – Pokrovček in etiketa sta iz drugega materiala, zato to zmanjša učinkovitost recikliranja. Dodatna folija, potrebna za transport, povečuje količino embalaže.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Vsebinsko sofinancira Ministrstvo RS za kulturo.

4. NAKUP IN UPORABA

Potrošnik lahko v trgovini plastenko kupi posamezno ali v ovoju. Plastenke za pijačo so namenjene enkratni uporabi, potrošnik naj jih ne bi uporabil za druge namene, jih segreval ali pral in ponovno uporabil za živilo.

Kritično – Plastenka ima zelo kratko življenjsko dobo po nakupu oziroma uporabi, hkrati pa se pri vnovični uporabi lahko izločajo kemikalije, ki so vpete v mrežo plastičnega polimera in lahko škodijo zdravju.

5. PO UPORABI

Potrošniki bi morali plastenke odvreči v namenske zabojnike za embalažo, še boljši bi bil kavcijiški sistem zbiranja, ki ga pri nas še nismo uvedli. Kakršen koli drugačen način odstranjevanja plastenk zmanjšuje učinkovitost recikliranja in povečuje verjetnost smetenja.

Kritično – V Sloveniji je še vedno približno četrtnina plastenk zavrženih na neprimeren način, v številnih drugih državah je stanje še bistveno slabše. Globalno naj bi bilo recikliranih le dobra četrtnina plastenk, ki so posledično eden od glavnih virov plastičnih odpadkov.

OSEBNE FINANCE

Pripravo vsebin s področja bančništva sofinancira **Banka Slovenije**

ALTERNATIVA DOMAČEMU SEFU

Potrebuje se sef? Lahko ga najamete pri banki

BESEDILO ALINA MEŠKO

Sef je poseben, običajno kovinski predal, ki omogoča varn(ejš)o hrambo dragocenih predmetov. Gotovina, nakit, naložbeno srebro ali zlato, dokumenti in še kaj bi se našlo, kar bi radi spravili na varno. Sef lahko kupite v večjih gradbenih ali specializiranih trgovinah in ga vgradite v svojem domu. Če se vam ta možnost ne zdi dovolj varna ali pa nečesa morda ne želite hraniti doma, lahko sef najamete pri banki. Preverili smo, katere banke ponujajo to storitev, kakšna so nadomestila za najem in na kaj morate biti pozorni.

SEF LAHKO NAJAMETE PRI OSMIH BANKAH

Med 13 bankami, ki imajo poslovalnice v Sloveniji, jih osem ponuja najem sefov različnih velikosti:

- Addiko Bank,
- BKS Bank,
- Intesa Sanpaolo Bank,
- Gorenjska banka,
- Lon,
- NLB,
- Nova KBM,
- SKB.

V preglednici so navedene velikosti sefov in cene letnih najemov. Za manj kot sto evrov na leto lahko sefe manjših velikosti najamete pri večini bank, večji so dražji, odvisno od velikosti in banke. Nekatere ponujajo mesečne ali polletne najeme, ki so smiselni le, če sef potrebujete za krajše obdobje – podaljševanje mesečnih najemov na letno raven ni gospodarno. Nekaj bank nadomestila razlikuje glede na paketni račun, ki ga imate pri njih, za

nekomitente so najemi lahko dražji. Nadomestila se načeloma plačujejo vnaprej za celotno obdobje najema, pri predčasnem odstopu od pogodbe pa sorazmernega deleža nadomestila praviloma ne boste dobili nazaj.

BANČNI SEFI PRECEJ ZASEDENI

Banke ponujajo različno število sefov na različnih lokacijah – nekatere le v eni od svojih poslovalnic, druge jih imajo po vsej Sloveniji. Število lokacij in morebitno zasedenost si oglejte v preglednici.

Razpoložljivost je lahko odvisna od lokacije. Za nekatere poslovalnice so nam banke sporočile trenutno popolno zasedenost, druge je še nekaj prostih sefov. Svetujemo, da pred najemom v banki preverite razpoložljivost, saj se stanje dnevno spreminja. Splošne informacije o sefih najdete na spletnih mestih bank

in hranilnic, za bolj konkretne informacije pa pokličite kontaktni center ali stopite v stik s svojim bančnim svetovalcem.

KDO IN KDAJ LAHKO DOSTOPA DO SEFA?

Lahko ste brez skrbi, dostop do sefa ima le njegov najemnik, lahko tudi pooblaščenec. Sefi so nameščeni v varovanih in zaščitanih prostorih banke, pred dostopom do sefa bančni uslužbenec identificira najemnika. Običajno banka uporablja še dodatne varnostne elemente, kot sta ločeni ključavnici na sefu – en ključ ima najemnik, drugega banka, za odpiranje pa morata biti prisotna oba ključa.

Varnost in zasebnost sta glavna razloga, da se odločimo za najem sefa pri banki, česar se dobro zavedajo tudi banke. Vsebine sefa ne pregledajo in je ne poznajo, torej ne vedo, kaj

Naslednja številka izide 3. oktobra 2024.

KEMIKALIJE NA KOŽI

V okviru projekta ToxFree smo v laboratoriju iskali bisfenole v več kot 160 kosih spodnjega perila. V kakšnem deležu se tvegane kemikalije pojavljajo v oblačilih, ki jih nosimo najtesneje na koži?

PREHRANA

ŽIVILA Z DODANIMI BELJAKOVINAMI

Od vode do toastov in čokoladnih namazov – skoraj vsako živilo danes najdemo tudi v beljakovinski različici. Kaj se v resnici skriva za oznako »beljakovinski« – resnične koristi ali zgolj marketinški trik? Ali so ti izdelki resnično vredni našega denarja?

ZAČIMBE ZA ZDRAVJE

V hladnih in deževnih dneh postanejo prehladi del vsakdana, nasvetov, kako jih preprečiti, pa je cel kup. Ali res pomaga skodelica zlatega mleka s kurkumo? Morda celo kozarec rdečega vina?

NE SPREGLEJTE

VELIKO HRUPA ZA MANJ VONJA

Nape so standarden del kuhinjske opreme, a njihova učinkovitost je nadvse različna. Predstavili bomo rezultate primerjalnega testa različnih vrst nap, med njimi tudi tistih, ki so vgrajene kar v kuhalno ploščo.

VARNO V ZIMSKO SEZONO

Preverili smo učinkovitost zimskih pnevmatik velikosti 215/55 R17 in 205/55 R16 ter celoletnih pnevmatik velikosti 205/55 R16. Primerjava je, kot vedno, nadvse zanimiva.

ŠE ENKRAT O FLIKU

Flik je priljubljena slovenska aplikacija, z njo lahko preprosto pošljemo denar in tudi plačujemo po spletu. A tudi Flik, kot vsi sodobni načini plačevanja, zahteva pozornega in opaznega uporabnika. Preverite, na kaj je treba biti pozoren.

ZPS ZVEZA
POTROŠNIKOV
SLOVENIJE

je neodvisna, nevladna in mednarodno priznana organizacija – društvo, ki slovenskim potrošnikom pomaga pri dobrih in varnih nakupnih odločitvah.

Na vaši strani smo že od leta 1990.

INFORMIRAMO

Potrošnike obveščamo in ozaveščamo o kakovosti izdelkov in storitev, njihovih pravicah in drugih pomembnih potrošniških vprašanjih v reviji ZPStest, na spletnem mestu www.zps.si ter prek družbenih omrežij (Facebook, Twitter). Poleg tega sodelujemo z mediji, izdajamo brošure in letake ter se predstavljamo na različnih dogodkih.

SVETUJEMO

Svetujemo pri najrazličnejših potrošniških vprašanjih in zagatah ter pomagamo pri uveljavljanju potrošniških pravic. Svetovanje je neodvisno, nepristransko in zaupno.

IZOBRAŽUJEMO

Sodelujemo z različnimi izobraževalnimi ustanovami, predavamo in ozaveščamo.

TESTIRAMO

Preverjamo kakovost najrazličnejših izdelkov in storitev, pri čemer sodelujemo z neodvisnimi strokovnjaki in akreditiranimi laboratoriji.

ZASTOPAMO

Zastopamo interese potrošnikov na različnih področjih, pri oblikovanju zakonodaje in politike s področja varstva potrošnikov.

DELUJEMO MEDNARODNO

Sodelujemo v številnih mednarodnih projektih in odborih. Smo člani ICRT – mednarodne organizacije za potrošniška testiranja in raziskave, BEUC – evropske potrošniške organizacije in CI – svetovne potrošniške organizacije. Aktivno sodelujemo tudi v okviru organizacije ANEC, ki je glas potrošnikov pri standardizaciji.

Z aplikacijo VešKajJeš v prihodnje ne le do bolj zdravih, ampak tudi do bolj trajnostnih izbir

VEŠ,
kaj ješ?

Povpraševanje po bolj trajnostnih živilskih izdelkih je vse večje, čedalje bolj pomembni so tudi z vidika krožnega gospodarstva in našega odnosa do okolja. Pa vendar smo potrošniki pogosto v dilemi, ko primerjamo dva podobna izdelka – kateri je bolj trajnosten? Ustrezni podatki, kot so poreklo sestavin, uporabljenih v živilskem izdelku, metode proizvodnje, ali se embalažo reciklira in podobno, so prej izjema kot pravilo. Lahko se opremo le na certifikate, sheme. Pa so vse vredne zaupanja?

Na trgu je namreč že kar nekaj shem, ki izpostavljajo različne trajnostne vidike živil. Najbolj razširjen je ekološki logotip EU, ki omogoča potrošnikom, da lažje prepoznajo proizvode z ekološkim poreklom. Uporablja se lahko samo za certificirane ekološke proizvode. Izdelki s to oznako izpolnjujejo pogoje glede načina proizvodnje, predelave, prevoza in skladiščenja ter je zanje izdan certifikat. Logotip se lahko uporablja samo za proizvode, ki vsebujejo najmanj 95 odstotkov ekoloških sestavin. In prav ta zeleni listek boste lahko kmalu uzrli tudi v aplikaciji VešKajJeš. To ni edina novost, ki jo načrtujemo. Aplikacijo bomo nadgradili v okviru mednarodnega projekta SuScan, v okviru katerega trenutno poteka anketa o trajnostnih oznakah na živilih. Zelo bomo veseli tudi vašega sodelovanja.

Je aplikacija VešKajJeš že na vašem pametnem telefonu, tablici? Še ne? Naložite si jo čim prej.

